

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

**РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

26 грудня 2017 року

м. Тернопіль

№ 47 - рк/к

Про вжиття заходів щодо припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Тернопільського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання відділу досліджень і розслідувань від 22.12.2017 № 99 «Про виявлені ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції» встановила наступне.

В ході реалізації повноважень щодо здійснення контролю за додержанням законодавства про захист економічної конкуренції територіальним відділенням, на підставі статті 3, пункту 12 частини першої статті 17 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», проводилось дослідження ринку надання платних медичних послуг, зокрема, проведення платних медичних оглядів, закладами охорони здоров'я Тернопільської області.

В межах м Тернополя платні медичні послуги, зокрема, проведення платних медичних оглядів та видача необхідних заявнику довідок (сертифікатів), надаються комунальним підприємством «Тернопільський міський лікувально-діагностичний центр» (надалі КП ТМПДЦ) (вул. Руська, 47, м. Тернопіль, 46001, ідентифікаційний код 40242851).

Комунальне підприємство «Тернопільський міський лікувально-діагностичний центр» включено до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань (ЄДР), є юридичною особою.

Дата державної реєстрації – 26.01.2016, дата запису в ЄДР – 29.01.2016, номер запису – 1 646 102 0000 010072.

Основний вид діяльності за КВЕД:

86.10 Діяльність лікарняних закладів.

До переліку платних послуг, які надаються КП ТМПДЦ, зокрема, входять:

- медичний огляд кандидатів у водії та водіїв транспортних засобів;
- періодичний медичний огляд кандидатів у водії та водіїв транспортних засобів;
- медичний огляд для отримання дозволу на об'єкт дозвільної системи;
- проведення медичного огляду працівників певних категорій залізничного транспорту, метрополітенів та підприємств міжгалузевого промислового залізничного транспорту України (працівники до 40 років);
- проведення медичного огляду працівників певних категорій залізничного транспорту, метрополітенів та підприємств міжгалузевого промислового залізничного транспорту України (працівники після 40 років);
- проведення медичного огляду працівників певних категорій (всі працівники до 40 років, крім зварювальників);
- проведення медичного огляду працівників певних категорій (всі працівники після 40 років, крім зварювальників);

- проведення медичного огляду працівників певних категорій (зварювальники до 40 років);
- проведення медичного огляду працівників певних категорій (зварювальники після 40 років);
- проведення обов'язкового профілактичного медичного огляду працівників окремих професій, виробництв і організацій, діяльність яких пов'язана з обслуговуванням населення і може призвести до поширення інфекційних хвороб;
- диспансеризація населення.

Отже, КП ТМПДЦ здійснює господарську діяльність та є суб'єктом господарювання в розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

На території м. Тернопіль проведення медичних оглядів працівників певних категорій залізничного транспорту, метрополітенів та підприємств міжгалузевого промислового залізничного транспорту України здійснюється тільки КП ТМПДЦ

Відповідно до інформації наданої листом від 10.11.2017 №955 КП ТМПДЦ від надання платних медичних послуг отримало в 2016 році 535 000 грн, а у I півріччі 2017 року – 503 000 грн. Слід відмітити, що обсяг надання платних медичних послуг КП ТМПДЦ є одним з найвищих в територіальних межах м. Тернопіль за період роботи 2016 року та по даний час.

Відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», становище КП ТМПДЦ на ринку проведення платних медичних оглядів за період 2016 року та по даний час у територіальних межах м. Тернопіль, містить ознаки монопольного (домінуючого).

КП ТМПДЦ самостійно розроблено калькуляції на надання платних медичних послуг та надано виконавчому комітету Тернопільської міської ради на затвердження.

Рішенням виконавчого комітету Тернопільської міської ради від 22.03.2017 №185 «Про встановлення тарифів на платні медичні послуги» встановлено тарифи на платні послуги комунальному підприємству «Тернопільський міський лікувально-діагностичний центр» (надалі – Рішення № 185).

Медичний огляд працівників певних категорій залізничного транспорту, метрополітенів та підприємств міжгалузевого промислового залізничного транспорту України

Проведення медичного огляду працівників певних категорій залізничного транспорту, метрополітенів та підприємств міжгалузевого промислового залізничного транспорту України регулюється наступними нормативно-правовими актами України:

- наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 29.04.2010 №240 «Про затвердження Порядку проведення медичних оглядів працівників певних категорій залізничного транспорту, метрополітенів та підприємств міжгалузевого промислового залізничного транспорту України» зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 16.07.2010 за №537/17832 (надалі Наказ №240);

- іншими нормативно-правовими актами.

Відповідно до Наказу №240 встановлено періодичність та обов'язковість проведення медичних оглядів, фах лікарів, які беруть участь у їх проведенні, перелік необхідних лабораторних, функціональних та інших досліджень, медичні протипоказання допуску до виконання робіт, пов'язані з трудовою діяльністю на залізничному транспорті, метрополітенів та підприємств міжгалузевого промислового залізничного транспорту для виконання яких є обов'язковим попередній (періодичні) медичний огляд працівників даної галузі.

КП ТМПДЦ відповідно до Наказу №240 розроблено тарифи на платні медичні послуги, а рішенням виконавчого комітету Тернопільської міської ради від 22.03.2017 №185 «Про встановлення тарифів на платні медичні послуги» затверджено дані тарифи, зокрема:

- проведення медичного огляду працівників певних категорій залізничного транспорту, метрополітенів та підприємств міжгалузевого промислового залізничного транспорту України (працівники до 40 років);

- проведення медичного огляду працівників певних категорій залізничного транспорту, метрополітенів та підприємств міжгалузевого промислового залізничного транспорту України (працівники після 40 років).

Згідно пункту 2.1 Наказу 240 підприємства ЛПЗ Укрзалізниці укладають з лікувально-профілактичних закладом договір про проведення попереднього (періодичного) медичного огляду працівників галузі.

Відповідно до додатку №2 Рішення № 185 «Про порядок проведення медичних оглядів працівників певних категорій залізничного транспорту, метрополітенів та підприємств міжгалузевого промислового залізничного транспорту України»^{***} (працівники до 40 років) вартість складає:

№ п/п	Назва медичної послуги	Вартість послуги в грн	
		Для чоловіків	Для жінок
1	Огляд терапевта	23,37	23,37
2	Огляд невропатолога	18,50	18,50
3	Огляд отоларинголога	24,31	24,31
4	Огляд дерматовенеролога	21,55	21,55
5	Огляд офтальмолога	21,37	21,37
6	Огляд гінеколога		35,30
7	Огляд хірурга	14,47	14,47
8	Огляд кардіолога	22,38	22,38
9	Цитологічне дослідження		35,43
10	Загальний аналіз крові	30,77	30,77
11	Аналіз сечі загальний	17,03	17,03
12	Кров на цукор	9,34	9,34
13	ЕКГ	30,53	30,53
14	Флюорографія	18,31	18,31
15	Аналіз калу на скриті кров	3,15	3,15
16	УЗД ОЧП	80,60	80,60
17	Аудіометрія	62,16	62,16
Всього:		397,84	468,57

Згідно калькуляції вартості медичних послуг для медичних оглядів працівників певних категорій залізничного транспорту, метрополітенів та підприємств міжгалузевого промислового залізничного транспорту України по КП ТМПДЦ на 2017 рік вартість послуги визначається з тривалості часу на послугу в хв., основної зарплати, нарахування на заплату (22%), вартості медикаментів та розхідних матеріалів, коефіцієнту накладних витрат (63%), зокрема:

- для огляду терапевта затрати робочого часу становлять: лікаря -12 хв ;
медсестри – 12 хв;
- для огляду отоларинголога - лікаря -12 хв ;
медсестри – 12 хв;
- для огляду дерматовенеролога - лікаря -9 хв ;
медсестри – 9 хв;
- для огляду невропатолога - лікаря -12 хв ;
медсестри – 12 хв;
- для огляду хірурга - лікаря -12 хв ;
медсестри – 12 хв;

- для огляду офтальмолога - лікаря -12 хв ;
медсестри – 12 хв;
- для огляду гінеколога - лікаря -13 хв ;
медсестри – 13 хв;
- для огляду кардіолога - лікаря -15 хв ;
медсестри – 15 хв;
- для проведення цитологічного дослідження – лікаря -20 хв;
лаборанта – 10 хв;
- для проведення загального аналізу крові – лікаря -6 хв;
лаборанта – 20 хв;
- для проведення загального аналізу сечі – лікаря - 6 хв;
лаборанта – 12 хв;
- для проведення аналізу крові на цукор – лаборанта – 7 хв;
- для проведення ЕКГ – лікаря -15 хв;
медсестра – 15 хв;
- для проведення флюорографії – лікаря - 5 хв;
рентгенлаборант – 4 хв;
- для проведення УЗД ОЧП – лікаря - 40 хв;
медсестра – 40 хв;
- для проведення аудіометрії – лікаря - 30 хв;
медсестра – 30 хв.

Пунктом 2.9 Наказу №240 передбачено, що до складу лікарської експертної комісії з проведення медичних оглядів ЛПЗ Укрзалізниці в обов'язковому порядку входять лікарі: терапевт (голова комісії), офтальмолог, отоларинголог, невролог, хірург, гінеколог, крім того медичний реєстратор (секретар комісії).

Додатком №5 Наказу №240 визначено примірний перелік обстежень осіб у віці до 39 років під час прийняття на роботу та періодичного медичного огляду, а саме:

- вимірювання артеріального тиску на обох руках;
- визначення маси тіла та окружності талії;
- загальний аналіз крові;
- загальний аналіз сечі;
- визначення глюкози в крові;
- визначення холестерину в крові;
- аналіз калу на приховану кров;
- ЕКГ;
- флюорографія;
- для жінок – кольпоскопія, обстеження молочних залоз;
- визначення та оцінка факторів ризику.

З огляду на наведене, до розрахунку вартості проведення медичних оглядів працівників певних категорій залізничного транспорту, метрополітенів та підприємств міжгалузевго промислового залізничного транспорту України (працівників до 40 років) КП ТМПДЦ зайво включено огляди дерматовенеролога, кардіолога, затрат робочого часу медсестер при оглядів лікарів та проведення аудіометрії оскільки, це не передбачено Наказом №240.

Відповідно до додатку №3 Рішення № 185 «Про порядок проведення медичних оглядів працівників певних категорій залізничного транспорту, метрополітенів та підприємств міжгалузевго промислового залізничного транспорту України»^{***} (працівники після 40 років) вартість складає:

№ п/п	Назва медичної послуги	Вартість послуги в грн	
		Для чоловіків	Для жінок

1	Огляд терапевта	23,37	23,37
2	Огляд невропатолога	18,50	18,50
3	Огляд отоларинголога	24,31	24,31
4	Огляд дерматовенеролога	21,55	21,55
5	Огляд офтальмолога	21,37	21,37
6	Огляд гінеколога		35,30
7	Огляд хірурга	14,47	14,47
8	Огляд кардіолога	22,38	22,38
9	Цитологічне дослідження		35,43
10	Загальний аналіз крові	30,77	30,77
11	Аналіз сечі загальний	17,03	17,03
12	Кров на цукор	9,34	9,34
13	ЕКГ	30,53	30,53
14	Флюорографія	18,31	18,31
15	Вимірювання очного тиску	26,72	26,72
16	Холестерин	11,75	11,75
17	Аналіз калу на скриті кров	3,15	3,15
18	Функції зовнішнього дихання	30,53	30,53
19	УЗД ОЧП	80,60	80,60
20	Аудіометрія	62,16	62,16
21	Ехокардіографія	44,43	44,43
Всього:		511,27	582,00

Згідно калькуляції вартості медичних послуг для медичних оглядів працівників певних категорій залізничного транспорту, метрополітенів та підприємств міжгалузевого промислового залізничного транспорту України по КП ТМПДЦ на 2017 рік вартість послуги визначається з тривалості часу на послугу в хв., основної зарплати, нарахування на заплату (22%), вартості медикаментів та розхідних матеріалів, коефіцієнту накладних витрат (63%), зокрема:

- для огляду терапевта затрати робочого часу становлять: лікаря -12 хв ;
медсестри – 12 хв;
- для огляду отоларинголога - лікаря -12 хв ;
медсестри – 12 хв;
- для огляду дерматовенеролога - лікаря -9 хв ;
медсестри – 9 хв;
- для огляду невропатолога - лікаря -12 хв ;
медсестри – 12 хв;
- для огляду хірурга - лікаря -12 хв ;
медсестри – 12 хв;
- для огляду офтальмолога - лікаря -12 хв ;
медсестри – 12 хв;
- для огляду гінеколога - лікаря -13 хв ;
медсестри – 13 хв;
- для огляду кардіолога - лікаря -15 хв ;
медсестри – 15 хв;
- для проведення цитологічного дослідження – лікаря -20 хв;
лаборанта – 10 хв;
- для проведення загального аналізу крові – лікаря -6 хв;
лаборанта – 20 хв;
- для проведення загального аналізу сечі – лікаря - 6 хв;
лаборанта – 12 хв;

- для проведення аналізу крові на цукор – лаборанта – 7 хв;
- для проведення ЕКГ – лікаря -15 хв;
медсестра – 15 хв;
- для проведення флюорографії – лікаря - 5 хв;
рентгенлаборант – 4 хв;
- для проведення УЗД ОЧП – лікаря - 40 хв;
медсестра – 40 хв;
- для проведення аудіометрії – лікаря - 30 хв;
медсестра – 30 хв;
- для проведення вимірювання очного тиску – лікаря – 15 хв;
медсестра – 15 хв;
- для проведення аналізу крові на холестерин – лаборанта – 6 хв;
- для проведення діагностики функції зовнішнього дихання – лікаря - 15 хв;
медсестра – 15 хв;
- для проведення ехокардіографії – лікаря - 45 хв;
медсестра – 30 хв.

Пунктом 2.9 Наказу №240 передбачено, що до складу лікарської експертної комісії з проведення медичних оглядів ЛПЗ Укрзалізниці в обов'язковому порядку входять лікарі: терапевт (голова комісії), офтальмолог, отоларинголог, невролог, хірург, гінеколог, крім того медичний реєстратор (секретар комісії).

Додатком №5 Наказу №240 визначено примірний перелік обстежень осіб у віці 40 років і старші під час прийняття на роботу та періодичного медичного огляду, а саме:

- вимірювання артеріального тиску на обох руках;
- визначення пульсу на стопах;
- визначення маси тіла та окружності талії;
- загальний аналіз крові;
- загальний аналіз сечі;
- визначення глюкози в крові;
- визначення холестерину в крові;
- аналіз калу на приховану кров;
- ЕКГ;
- вимірювання внутрішньо очного тиску;
- флюорографія;
- тестування функції зовнішнього дихання;
- для жінок – кольпоскопія, обстеження молочних залоз, прямої кишки;
- для чоловіків – обстеження передміхурової залози, прямої кишки;
- визначення та оцінка факторів ризику.

Крім того, додатково до базового варіанту обстежень 1 раз на 5 років проводиться ЕхоКГ, УЗД ОЧП та нирок, ліпідограма.

З огляду на наведене, до розрахунку вартості проведення медичних оглядів працівників певних категорій залізничного транспорту, метрополітенів та підприємств міжгалузевого промислового залізничного транспорту України (працівників після 40 років) КП ТМПДЦ зайво включено огляди дерматовенеролога, кардіолога, затрат робочого часу медсестер при огляді лікарів та проведення аудіометрії оскільки, це не передбачено Наказом №240 та ущемляє інтереси споживачів зазначеної послуги, які змушені сплачувати за її отримання додаткові кошти.

Вищезазначені дії були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку, оскільки у цьому випадку жоден з його учасників не зміг би одноосібно, на протязі певного часу вчиняти необґрунтовані дії із встановлення умов реалізації послуги, а споживачі мали би можливість відмовитися від послуг комунальної установи, умови надання якої їх не влаштовують, тобто мали б можливість вибору.

Вказані дії КП ТМПДЦ містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, які призвели до ущемлення інтересів споживачів та були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Обов'язковий профілактичний медичний огляд громадян певних категорій.

Проведення обов'язкового профілактичного медичного огляду громадян певних категорій регулюється наступними нормативно-правовими актами України:

- наказом Міністерства охорони здоров'я України від 31.05.2007 №246 «Про затвердження Порядку проведення медичних оглядів працівників певних категорій», зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 23.07.2007 р. за N 846/14113 (надалі Наказ №246);

- постановою Кабінету Міністрів України від 23.05.2001 №559 «Про затвердження переліку професій, виробництв та організацій, працівники яких підлягають обов'язковим профілактичним медичним оглядам, порядку проведення цих оглядів та видачі особистих медичних книжок» (надалі постанова КМУ №559)

- іншими нормативно-правовими актами.

Згідно додатку №4 Рішення № 185 «Порядок проведення медичних оглядів працівників певних категорій» вартість розроблена відповідно до Наказу №246 та складає:

№ п/п	Назва медичної послуги	Вартість послуги в грн	
		Для чоловіків	Для жінок
1	Огляд терапевта	23,37	23,37
2	Огляд невропатолога	18,50	18,50
3	Огляд отоларинголога	24,31	24,31
4	Огляд дерматовенеролога	21,55	21,55
5	Огляд офтальмолога	21,37	21,37
6	Огляд гінеколога		35,30
7	Огляд хірурга	14,47	14,47
8	Цитологічне дослідження		35,43
9	Загальний аналіз крові	30,77	30,77
10	Аналіз сечі загальний	17,03	17,03
11	Кров на цукор	9,34	9,34
12	ЕКГ	30,53	30,53
13	Флюорографія	18,31	18,31
14	УЗД ОЧП	62,16	62,16
15	Визначення білірубіну	11,27	11,27
16	АСТ, АЛТ	29,42	29,42
17			
Всього:		350,84	421,57

Відповідно до 2.6 Наказу №246 періодичність проведення медичних оглядів, фах лікарів, які беруть участь у їх проведенні, перелік необхідних лабораторних, функціональних та інших досліджень, медичні протипоказання допуску до виконання робіт, пов'язані з впливом виробничих факторів, визначені в Переліку шкідливих та небезпечних факторів виробничого середовища і трудового процесу, при роботі з якими обов'язкові попередній (періодичні) медичний огляд працівників, наведеному в додатку 4 до Наказу №246 та Переліку робіт, для виконання яких є обов'язковим попередній (періодичні) медичний огляд працівників, наведеному в додатку 5 до Наказу №246.

КП ТМПДЦ самостійно розроблено калькуляцію на проведення медичного огляду певних категорій із занесенням в медичну книжку.

Згідно калькуляції вартості медичних послуг для медичних оглядів працівників певних категорій вартість послуги визначається з тривалості часу на послугу в хв., основної зарплати лікаря та медсестри, нарахування на заплату (22%), вартості медикаментів та розхідних матеріалів, коефіцієнту накладних витрат (63%).

При проведенні медичного огляду працівників певних категорій із занесенням в медичну книжку законодавством не передбачено затрат робочого часу медсестри, які в свою чергу зайво включені в дану калькуляцію та призводять до завищення тарифу та ущемляють інтереси споживачів даної послуги, які змушені сплачувати за її отримання додаткові кошти.

Вищезазначені дії були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку, оскільки у цьому випадку жоден з його учасників не зміг би одноосібно, на протязі певного часу вчиняти необґрунтовані дії із встановлення умов реалізації послуги.

Таким чином, вказані дії КП ТМПДЦ містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монополією (домінуючим) становищем на ринку, що призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Обов'язковий профілактичний медичний огляд працівників окремих професій, виробництв і організацій, діяльність яких пов'язана з обслуговуванням населення і може призвести до поширення інфекційних хвороб

Проведення обов'язкового профілактичного медичного огляду працівників окремих професій, виробництв і організацій, діяльність яких пов'язана з обслуговуванням населення і може призвести до поширення інфекційних хвороб регулюється наступними нормативно-правовими актами України:

- наказом Міністерства охорони здоров'я України від 23.07.2002 №280 «Правила проведення обов'язкових профілактичних медичних оглядів працівників окремих професій, виробництв та організацій, діяльність яких пов'язана з обслуговуванням населення і може призвести до поширення інфекційних хвороб», зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 23.04.2013 за №665/23197 (надалі Наказ №280);

- іншими нормативно-правовими актами.

Згідно додатку №8 Рішення № 185 «Порядок проведення працівників окремих професій, виробництв і організацій, діяльність яких пов'язана з обслуговуванням населення і може призвести до поширення інфекційних хвороб» вартість розроблена відповідно до Наказу №280 та складає:

№ п/п	Назва медичної послуги	Вартість послуги в грн	
		Для чоловіків	Для жінок
1	Огляд терапевта	23,37	23,37
2	Огляд уролога	19,96	
3	Огляд отоларинголога	24,31	24,31
4	Огляд дерматовенеролога	21,55	21,55
5	Огляд стоматолога	15,78	15,78
6	Огляд гінеколога		35,30
7	Реакція мікропреципітації на сифіліс	6,78	6,78
8	Аналіз виділення із сечостатевої системи	20,58	20,58
9	Флюорографія	18,31	18,31

Разом:	150,64	165,98
---------------	---------------	---------------

Згідно калькуляції вартості медичних послуг для медичних оглядів працівників певних категорій вартість послуги визначається з тривалості часу на послугу в хв., основної зарплати лікаря та медсестри, нарахування на заплату (22%), вартості медикаментів та розхідних матеріалів, коефіцієнту накладних витрат (63%).

Пунктом 6 Правил проведення обов'язкових профілактичних медичних оглядів працівників окремих професій, виробництв та організацій, діяльність яких пов'язана з обслуговуванням населення і може призвести до поширення інфекційних хвороб, затверджених Наказом №280, передбачено, що обов'язкові профілактичні медичні огляди включають в себе: загальне обстеження лікарями-спеціалістами (лікар-терапевт, лікар-дерматовенеролог, лікар-отоларинголог, лікар-стоматолог та інші спеціалісти (за потреби), лабораторне та функціональне обстеження згідно з Переліком необхідних обстежень лікарів-спеціалістів, видів клінічних, лабораторних та інших досліджень, затверджених Наказом №280, а саме: флюорографія, дослідження крові на сифіліс, мазки на гонорею, дослідження на носійство кишкових інфекцій, серологічне дослідження на черевний тиф, дослідження на гельмінтози, мазок з горла та носа на наявність патогенного стафілококу.

З огляду на наведене, до розрахунку вартості проведення медичних оглядів працівників окремих професій, виробництв і організацій, діяльність яких пов'язана з обслуговуванням населення і може призвести до поширення інфекційних хвороб КП ТМПДЦ зайво включено огляди уролога, гінеколога, затрат робочого часу медсестер при оглядів лікарів оскільки, це не передбачено Наказом №280 та ущемляє інтереси споживачів зазначеної послуги, які змушені сплачувати за її отримання додаткові кошти.

Вищезазначені дії були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку, оскільки у цьому випадку жоден з його учасників не зміг би одноосібно, на протязі певного часу вчиняти необгрунтовані дії із встановлення умов реалізації послуги.

Дії КП ТМПДЦ містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку, що призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Періодичний медичний огляд та медичний огляд кандидатів у водії та водіїв транспортних засобів

Згідно з статтею 45 Закону України «Про дорожній рух» медичний і періодичний огляд кандидатів у водії і водіїв транспортних засобів проводиться з метою визначення здатності кандидатів у водії і водіїв до безпечного керування транспортними засобами. Зазначений огляд включає: попередні, періодичні, щозмінні передрейсові і післярейсові огляди, а також позачергові огляди, зумовлені необхідністю.

Проведення медичних оглядів кандидатів у водії та водіїв транспортних засобів регулюються, зокрема:

- наказом Міністерства охорони здоров'я України та Міністерства внутрішніх справ України від 31.01.2013 №65/80, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 22.02.2013 за №308/22840, яким затверджено «Положення про медичний огляд кандидатів у водії та водіїв транспортних засобів» (надалі - Положення про медичний огляд), іншими нормативно-правовими актами.

Положенням про медичний огляд передбачено, що медичні огляди кандидатів у водії та водіїв транспортних засобів проводяться медичними комісіями, що створюються в

зкладах охорони здоров'я. До складу медичної комісії входять лікар-терапевт (голова комісії), лікар-невропатолог, лікар-отоларинголог, лікар-офтальмолог, лікар-хірург.

Відповідно до п.2.2. Положення про медичний огляд, попередній (періодичний) медичний огляд включає в себе: загальне обстеження спеціалістами медичної комісії, лабораторне і функціональне обстеження (загальний аналіз крові та сечі, аналіз крові на цукор, ЕКГ, обстеження гостроти й полів зору, обстеження вестибулярного апарату, визначення групи крові та резус-фактора (надалі - Лабораторні дослідження «Водій»)).

Згідно Наказу директора – головного лікаря КП ТМПДЦ від 20.07.2017 № 176 введено в дію тарифи на платні медичні послуги, а саме медичний огляд кандидатів у водії та водіїв транспортних засобів.

Відповідно до «Прейскуранту цін собівартості проведення медичного огляду кандидатів у водії та водіїв транспортних засобів» вартість складає:

№ п/п	Назва медичної послуги	Вартість послуги в грн	
		Для чоловіків	Для жінок
Основний огляд			
1	Огляд терапевта	14,10	14,10
2	Огляд хірурга	8,73	8,73
3	Огляд невропатолога	10,48	10,48
4	Огляд отоларинголога	15,04	15,04
5	Огляд офтальмолога	13,18	13,18
6	Огляд гінеколога		24,63
7	Загальний аналіз крові	30,77	30,77
8	Аналіз сечі загальний	17,03	17,03
9	Кров на цукор	9,34	9,34
10	Вестибулярний апарат (обертова проба)	15,84	15,84
11	Цитологічне дослідження		35,43
12	ЕКГ	30,53	30,53
13	Видача довідки про проходження медичного огляду	4,50	4,50
Всього по основному огляду:		169,54	229,60
Додатковий огляд			
1	Флюорографія	18,31	18,31
2	Аналіз крові на групу та резус - приналежність	23,49	23,49

Згідно калькуляції вартості медичного огляду кандидатів у водії та водіїв транспортних засобів тривалість часу на послугу складає:

- терапевта – 12 хв.,
- невропатолога – 12 хв.,
- отоларинголога – 12 хв.,
- офтальмолога – 12 хв.,
- хірурга – 8 хв.,
- гінеколога – 13 хв.

тривалість часу на лабораторні та діагностичні дослідження складає, а саме:

- загальний аналіз крові:
  - лікар – 6 хв;
  - лаборант – 20 хв;
- аналіз крові на цукор:

- лаборант – 7 хв;
- загальний аналіз сечі:
  - лаборант – 12 хв;
- цитологічне дослідження:
  - лікар – 20 хв;
  - лаборант – 10 хв;
- аналіз крові на групу та резус – приналежність:
  - лікар – 10 хв;
  - лаборант – 10 хв;
- вестибулярний апарат (обертובה проба)::
  - лікар – 12 хв;
- ЕКГ:
  - лікар – 15 хв;
  - лаборант – 15 хв;
- флюорографія:
  - лікар – 5 хв;
  - рентгенлаборант – 4 хв.

окрім того, в калькуляцію включені інші статті витрат:

- нарахування на заробітну плату – 22 %;
- непрямі витрати – 63 %;
- вартість медикаментів та розхідних матеріалів.

Згідно методичних рекомендацій затверджених Міністерством охорони здоров'я СРСР від 23.07.1990 № 10-11/83 «Застосування розрахункових норм часу на клінічні лабораторні дослідження» (чинний на даний час) затрати робочого часу медичного персоналу клініко-діагностичних лабораторій на проведення досліджень становить:

- на проведення загального аналізу сечі (затрати часу лаборанта) – **10,5 хв.**

Згідно наказу Міністерства охорони здоров'я СРСР від 18.05.1973 № 386 «Про затвердження розрахункових норм часу на лабораторні клінічно-діагностичні аналізи» (чинний на даний час) затрати робочого часу медичного персоналу на клініко-діагностичних дослідження становить:

- на визначення групи крові:
затрати часу лаборанта для лаборанта з середньою освітою – **5 хв;**
затрати часу лаборанта для лаборанта з вищою освітою – **5 хв.**

Внесення до калькуляції зайвих затрат робочого часу на огляд лікаря гінеколога, на діагностичне цитологічне дослідження, завищення затрат часу медичного персоналу клініко-діагностичних лабораторій на проведення загального аналізу сечі та на визначення групи крові на проведення медичного огляду кандидатів у водії та водіїв транспортних засобів ущемляє інтереси споживачів зазначеної послуги, які змушені сплачувати за її отримання додаткові кошти.

Вищезазначені дії були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку, оскільки у цьому випадку жоден з його учасників не зміг би одноосібно, на протязі певного часу вчиняти необґрунтовані дії із встановлення умов реалізації послуги.

Дії КП ТМПДЦ містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, що призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Враховуючи вищевикладене, на підставі статей 7, 12, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» (із змінами і доповненнями), статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктів 3, 11 Положення про територіальне

відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), адміністративна колегія територіального відділення

РЕКОМЕНДУЄ:

Комунальному підприємству «Тернопільський міський лікувально-діагностичний центр» (вул. Руська, 47, м. Тернопіль, 46001, ідентифікаційний код 40242851) вжити заходи щодо припинення дій, які містять ознаки порушень законодавства про захист економічної конкуренції, передбачених пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку, що призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку, шляхом приведення розрахунків вартості медичних оглядів до економічно обґрунтованого рівня.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Про результати розгляду рекомендацій адміністративної колегії необхідно повідомити Тернопільське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України **в термін до 30 січня 2018 року** з наданням копій підтверджуючих документів.

За умови виконання положень рекомендацій провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції розпочато не буде.

Члени колегії:

Н.Є. Черномаз, в.о. голови
територіального відділення

Г.С. Бібік, зав. юридичного сектору

А.Г. Левченко, заст. нач.
відділу досліджень і розслідувань